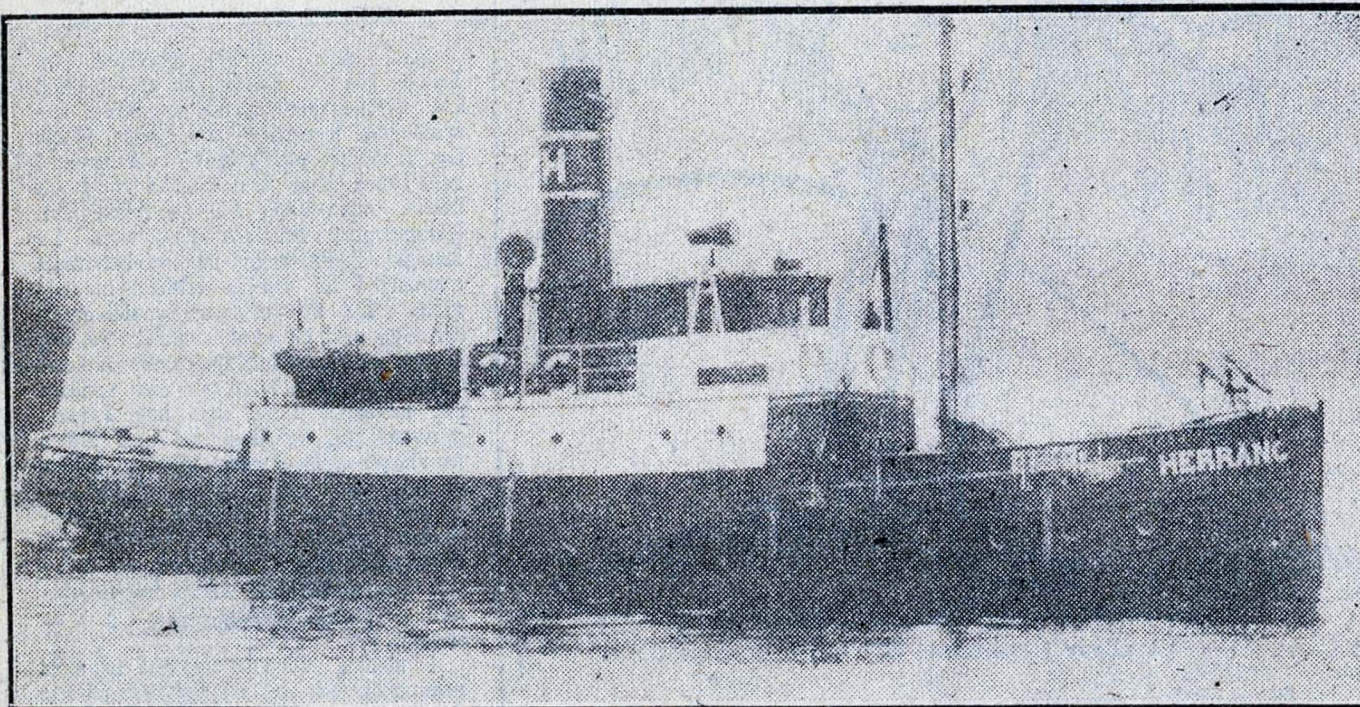

EXPRESSEN

NUMMER 305 - 1949
FRÅN STARTEN 1766

* TORSDAGEN DEN 10 NOVEMBER * 3 * PRIS 20 ÖRE *

PÅ TÅG OCH BÅTAR
5 ÖRE HÖGRE PRIS

• Det var bogserbåten "Herräng" från Herräng i Uppland som kolliderade med den danska ångaren. "Herräng" är byggd 1914, cirka 26 m lång och är på 110 registerton.

ALF BERTIL MÖLLER, Karlskrona, född 1924, ogift. Eldare, Omkom.

ANDERS PETERSSON, maskinist, född 1890, Östhammar, Gift. Omkom.

GÖSTA INGVAR DAHLBERG, Vitberget, Älvsbyn, Överluleå, född 1929, ogift, omkom.

BOGSERARE RAMMAD 5 DÖDA

Katastrof vid Sandhammaren

Svenska bogserbåten "Herräng" påseglades och sänktes i går kväll av danska ångaren "Jutlandia" utanför Sandhammaren vid skånska kusten. Fem personer, däribland en kvinna, saknas från "Herräng" och måste betraktas som omkomna. Fyra räddades av "Jutlandia", som i två timmar sökte på olycksplatsen i strålkastarsken.

De omkomna är:

- Maskinist Anders Pettersson, Östhammar, född 1890, gift.
- Eldare Gösta Ingvar Dahlberg, Överluleå, född 1929, ogift.
- Eldare Henry Karlsson, Estuna, född 1929, ogift.
- Matros Alf Bertil Möller, Karlskrona, född 1924, ogift.
- Kokerskan fru Helena Viktoria Jansson, Herräng, född 1903, gift (mannen vistas i USA).

De räddade är:

- Kapten Knut D. Söderblom, Herräng.
- Styrman Mattias Sjölund, Herräng.
- Mask'nist Nils Jansson, Herräng.
- Däcksmatros Arne Myrberg, Bjurö.

"Herräng" klövs i två delar när den rammades av 8.000-tonnaren. Den höll sig flytande endast någon minut. De som befann sig under däck hann inte upp innan vattenmassorna stängde vägen. Några kan ha dödats vid själva kollisionen. En plötsligt uppträdande lokal dimbank orsakade olyckan.

"Herräng" tillhörde Herrängs gruvbolag i Grisslehamns-trakten. Den var på väg till Limhamn för att hämta ett prämssläp. "Jutlandia" är destinationerad till Gdynia, dit den enligt senaste rapport medför de räddade.

Sidan sex

Fem omkom vid fartygskatastrof

Havsbogserbåt från Herräng påseglad och sänkt av dansk

Fem personer omkom när bogserbåten "Herräng" från Herräng i Grisslehamnstrakten norr om Stockholm i går kväll påseglades och sänktes av danska ångaren "Jutlandia". Dansken lyckades rädda fyra av besättningen, däribland kaptenen.

Olyckan inträffade — enligt rapport via Karlskrona kustradio till rederiet, Herrängs gruvaktiebolag — vid 22-tiden ett stycke utanför Sandhammarens fyr på skånska kusten.

Den danske kaptenen har meddelat sitt rederi att "Herräng" rammades av 8.000-tonnaren med sådan kraft att bogserbåten klövs i två delar. Den började genast sjunka.

Lokal dimbank

Kollisionen ägde rum när fartygen, enligt "Jutlandias" befälhavare, kommit in i en plötsligt uppdykande, lokal dimbank. Runt om var vädret gott.

Ingen av de räddade torde vara skadad, men givetvis är de mer eller mindre omskakade och chockdrabbade. "Jutlandia" återtog efter sökandet sin kurs och går till sin destinationsort Gdynia, medförande de skeppsbrutna.

— Man tycker det är egendomligt att de inte kostar på sig att gå in till svensk hamn för att sätta

av dem, säger "Herrängs" redare, gruvdisponent Elof Heden-dahl. Men de räknar tydligen kallt att ytterligare försening blir dyrbar för det stora danska fartyget.

Ingen chans hinna ut

"Herräng" blev en sekund lik-som hängande på dansken, innan den började försvinna i djupet.

Någon tid att sätta ut livbåten gavs inte. Besättningen var tydligen tvungen att huvudstupa kasta sig över bord. De som befann sig under däck hade ingen chans att hinna upp, utan dränktes som råttor i en fälla. Det är föga hopp om att någon av de fem saknade har undkommit och tagits upp av något annat fartyg. Det är inte uteslutet att några dödats redan i själva kollisionensögonblicket.

"Jutlandia" låg på olycksplatsen till kl. 20 minuter över midnatt. Medan dansken kretsade runt stället, där vrakspillrorna drev omkring, svepte strålkastarna genom nattmörkret. Man kunde emellertid inte finna något spår efter de fem.

På väg till Gdynia

Den danske ångaren har inte meddelat om den tänkte sätta i land de räddade någonstans på svenska kusten. Detta är troligt. "Jutlandia" var på väg från Köpenhamn till Gdynia i Polen.

"Herräng", som mätte 110 ton, längd 26 meter, skötte prämssläptrafik för Herrängs gruvbolag efter Östersjökusten. Den hade i går lämnat Degerhamn för att i dag hämta en präm i Limhamn, som sedan skulle föras norr ut.

Skeppsbåtar ute

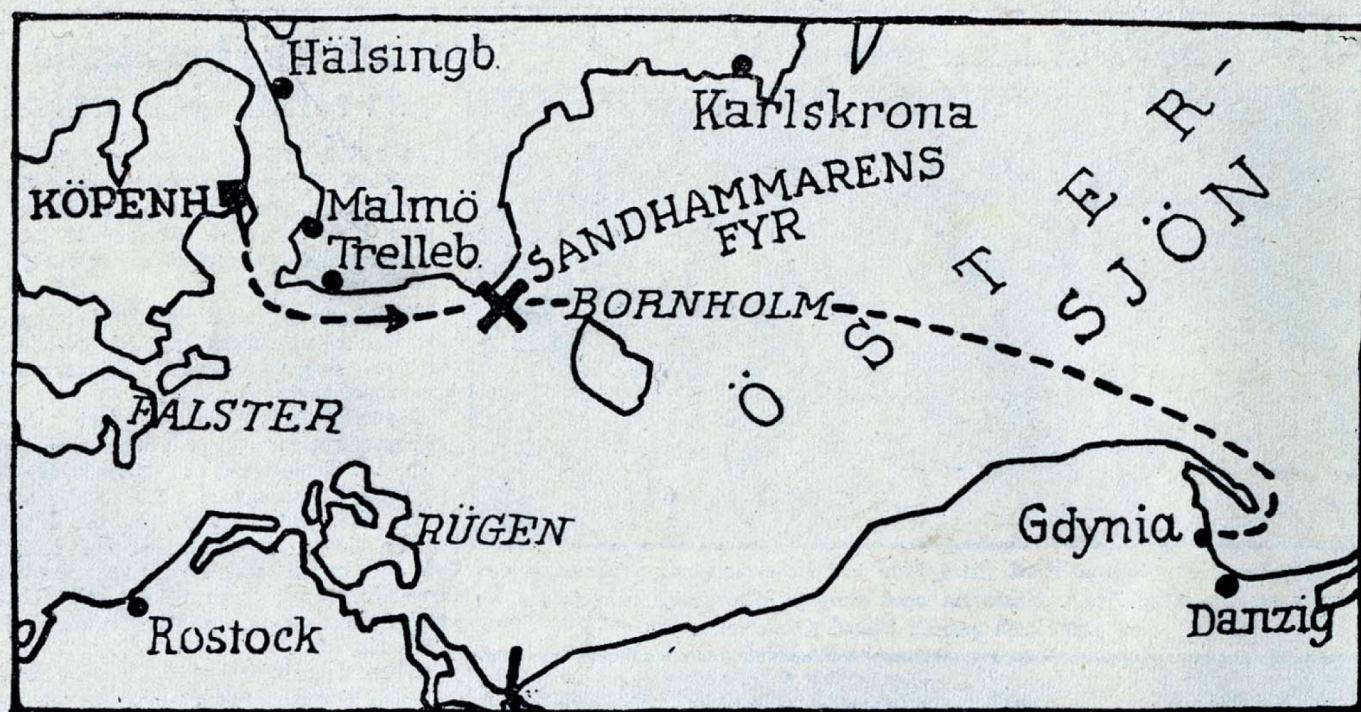
Enligt en senare rapport från "Jutlandia" hade den vid sökandet på platsen haft två av sina skeppsbåtar ute, som letade i strålkastarskenet. Klart väder rådde då.

Det finns ingen anläggning för radiotelefoni på "Jutlandia", varför all kontakt med det danska fartyget sker med telegrafi. "Jutlandia" uppges ha återtagit sin kurs mot Gdynia. Kollisionen inträffade ungefär 8 km från Sandhammarens fyr.

Dålig flytförmåga

Det var ingen kompakt dimma, omtalar fyrmästaren på Sandhammarens fyr, möjligtvis en aning dis, dock inte av den omfattningen att man från fyren ansåg sig behöva köra med sirenerna.

— Vi kunde se fartygslanterner

• Kartan härovan visar den plats där fartygskollisionen inträffade (se krysset). Den danska ångaren var på väg till Gdynia.

från fyren ut över hela gattet mot Bornholm. Himlen var klar, och det blåste endast tre sekundmeters nordvästlig vind.

Bogserbåtar har ingen som helst flytförmåga, säger fyrmästaren, och "Herräng" har troligtvis med en gång gått till botten.

Den saknade maskinisten Petters-

son hade trots sin ålder, 59 år, gått till sjöss först i år den 4 maj. "Herräng" var hans första båt.

Den likaledes saknade eldaren Karlsson var ny på bogserbåten. Han mönstrade där den 1 november kort före den resa, som slutade med katastrofen.

Kapten Söderblom, räddad, har

fört befäl på fartyget i ett tiotal år. Han är infödd rospigg och van vid havet sedan sina tidigaste år.

Den saknade Karlskronabon Möller har de två senaste åren seglat på ångfartyget "Storön" och gick för en månad sedan ombord på "Herräng". Han ämnade när som helst sluta upp med sjömansyrket.

• Styrmannen Mattias Sjölund, Herräng — en av de fyra som räddades. (Express-telefoto).